

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 16 0 У 000515 19 Увп
Бања Лука, 21.5.2020. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Едине Чупељић као предсједнице вијећа, Смиљане Мрше и Страхине Ђурковића као чланова вијећа, уз судјеловање Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Удружења за борбу против корупције „Transparency International“ у Босни и Херцеговини, Бањалука, улица Гајева број 2 (у даљем тексту: тужилац), против акта број 01-052-281/18 од 21.9.2018. године, туженог Начелника Општине Нови Град, у предмету остваривања права на слободан приступ информацијама, одлучујући о захтјеву туженог за ванредно преиспитивање пресуде Округног суда у Приједору број 16 0 У 000515 18 У од 14.12.2018. године, у сједници вијећа одржаној 21.5.2020. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом уважењем тужбе поништен је уводно означени акт туженог којим је одбачена као недопуштена жалба тужиоца изјављена против закључка туженог број 01-052-281/18 од 22.8.2018. године, а којим је у ставу 1. диспозитива поништено рјешење туженог од 2.8.2018. године а у ставу 2. диспозитива обустављен поступак покренут по захтјеву тужиоца за приступ информацијама поднесен дана 20.7.2017. године.

Уважење тужбе и поништење оспореног акта суд је образложио ставом да је остало нејасно у предметном поступку који орган је првостепени а који другостепени, јер да је рјешењем од 2.8.2018. године тужени одлучивао по жалби тужиоца на своје рјешење од 13.7.2018. године, што значи да је тужени поступао као првостепени орган у смислу одредаба члана 220. – 222. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18, у даљем тексту: ЗОУП), иако се позвао на одредбу члана 59. став 1. тачка 17. Закона о локалној самоуправи Републике Српске („Службени гласник РС“ број 97/16). Надаље, суд прихвата основаним наводе тужиоца да није било мјеста доношењу закључка о обустављању поступка јер да је то у супротности са одредбом члана 120. став 2. ЗОУП и члана 14. став 2. тачка б) Закона о слободи приступа информацијама („Службени гласник РС“ број 20/01, у даљем тексту: ЗСПИ). У том правцу суд је дао упуте да ће у поновном поступку тужени наставити поступак правилном примјеном одредбе члана 14. став 3. тачка б) и члана 19. ЗСПИ уз напомену да је оспорени акт поништен из процесних разлога а не због мериторног поступања туженог по захтјеву тужиоца за приступ траженим информацијама.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужени побија њену законитост због погрешне примјене материјалног права и повреде прописа о поступку која је од утицаја на рјешење ствари. Истиче да је тужилац захтјевао приступ информацијама које се односе на крајње кориснике и висину средстава која је Општина Нови Град током 2016. и 2017. године додијеливала непрофитним организацијама, политичким партијама, привредним субјектима, вјерским заједницама и појединцима на основу грантова, субвенција, стипендија, покровитељства и спонзорства, те једнократне новчане помоћи, да је по том захтјеву одобрен захтјев за приступ информацијама рјешењем туженог од 13.7.2018. године, против којег је тужилац изјавио жалбу која није допуштена али да због значаја слободе приступа информацијама те због чињенице да упутство о правном лијеку није било адекватно наведено, тужени је донио закључак дана 9.8.2018. године којим је наложено тужиоцу да на име трошкова умножавања материјала на рачун јавних прихода уплати износ од 5,40 КМ уз упозорење да уколико не изврши уплату у остављеном року да ће се сматрати да је одустао од поднесеног захтјева. Овакво поступање образложено је тачком 3. Упутства о трошковима умножавања материјала („Службени гласник РС“ број 64/01). Сматра да нису повријеђене одредбе члана 14. и 25. став 1. ЗСПИ, с обзиром да није одбијен захтјев тужиоца. Предложио је да се захтјев уважи и побијана пресуда укине.

У одговору на захтјев тужилац је истакао да је захтјев недозвољен јер да је поднијет од стране органа који није странка у управном спору, као и да је тужба уважена и оспорени акт поништен, што значи да није донијета мериторна одлука. Сматра да јавни орган може да одобри приступ информацијама, донесе рјешење те тражене информације не достави док се не изврши уплата трошкова умножавања, али никако да обустави поступак и да онемогући приступ информацијама. Закључује да је погрешна одлука туженог којим је поступак обустављен јер је у конкретном случају обустава условљена изјавом тужиоца, а да тужилац није изјавио да одустаје од захтјева за приступ информацијама. Предложио је да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду и цјелокупне списе предметне управне ствари и овог управног спора на основу одредбе 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11 - у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Неоснован је приговор тужиоца да тужени није странка у управном поступку па да због те чињенице као и због садржине одлуке као у изреци побијане пресуде захтјев треба одбацити као недопуштен. Наиме, према одредби члана 35. став 1. ЗУС, против правоснажне одлуке суда у управном спору странка може поднијети захтјев за ванредно преиспитивање судске одлуке Врховном суду Републике Српске. Побијана пресуда је уважењем тужбе и поништењем оспореног акта стекла формалну правоснажност па је против исте захтјев допуштен. Према члану 13. став 1. ЗУС, тужена страна у управном спору је надлежни орган чији се управни акт оспорава, па као незадовољна странка одлуком као у изреци, има право покренути управни спор.

Питање изјављивања жалбе на првостепену одлуку кад је ријеч о одлучивању по захтјеву за приступ информацијама регулисано је одредбом члана 14. став 3. тачка б) ЗСПИ којом је јасно наведено да надлежни јавни орган обавјештава подносиоца захтјева о праву подношења жалбе одређеном органу, а што укључује неопходне

податке за контакте са тим органом, крајњи рок за подношење жалбе, као и трошкове за подношење жалбе.

Према одредби члана 14. ЗСПИ подносилац захтјева се дописом обавјештава ако се одобри приступ информацији било дјелимично или у цијелости, као и када одлучује о жалби подносиоца против акта првостепеног органа, али с обзиром да је одредбом члана 25. став 2. регулисано да се овим законом не умањују права физичког или правног лица која се односе на подношење жалбе у управном поступку и права на разматрање предмета пред судом, те имајући у виду садржај овог дописа, онда правилно поступање надлежног јавног органа подразумијева да одлуку по поднесеном захтјеву, као и о жалби против првостепеног акта донесе у форми рјешења.

Према члану. 19 ЗСПИ обавеза сваког јавног органа је да именује службеника за информисање чија је надлежност да обрађује захтјеве у складу са овим законом и да се име тог службеника са подацима доставља Омбудсмену за људска права. Према томе, евидентно је да је ЗСПИ предвиђено да о захтјеву за приступ информацијама одлучује службеник за информисање који је уједно и првостепени орган, па је против акта службеника за информисање, сходно одредби члана 14. став 3. тачка б) тог закона, дозвољена жалба.

У конкретном случају произлази да је управо службеник за односе са јавношћу, поступајући по захтјеву тужиоца, требао одлучити о захтјеву тужиоца за приступ информацијама и у том акту је требало да буду садржани подаци о изјављивању жалбе уз навођење ком органу се изјављује жалба, у ком року и који су трошкови. Према наведеном, основано је суд у побијаној пресуди указао на процесне недостатке у погледу надлежности туженог да одлучује у првостепеном и другостепеном поступку које недостатке је потребно отклонити приликом поновног одлучивања по жалби тужиоца.

Правилно суд у побијаној пресуди констатује и да су основани наводи тужиоца да није било мјеста обустављању поступка јер да се у конкретном случају сагласно члану 120. став 2. ЗОУП, примјењује ЗСПИ, као *lex specialis* односно његове одредбе члана 14. став 2. тачка б, према којима се умножавање информација може условити претходном уплатом трошкова умножавања од стране тражиоца информације. Тужени је орган у том смислу имао овлашћење да по усвајању захтјева тужиоца одреди начин на који ће начин бити достављене, те да ће тражене информације бити достављене тек након уплате трошкова а никако да се због чињенице да трошкови нису уплаћени, обустави поступак.

Из изнијетих разлога по оцјени овог суда у побијаној пресуди нису остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се захтјев туженог одбија на основу одредбе члана 40. став 1. ЗУС.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједница вијећа
Едина Чупељић

